

Den fortsatta utvecklingen i Syrien: Stor osäkerhet och enorma utmaningar¹

Regimomstörtningen² i Syrien har medfört dramatiska förändringar som kan ses som hoppgivande för betydande delar av den syriska befolkningen i landet och exil. Inte minst att den tidigare överallt närvarande och omvittnat brutala säkerhetsapparaten³ har upplösts och att obligatorisk militärtjänst har avskaffats⁴ till förmån för frivillig enrolling i framväxande nya sammansatta armé- och säkerhetsstyrkor under ett HTS⁵-lett försvarsdepartement.⁶

Vidare finns inga generella formella hinder för den som kan identifiera sig som medborgare eller hemmahörande i landet att röra sig inom landet eller resa in över officiella gränsövergångar landvägen, med reguljärflyg eller på annat sätt. Det finns i sådana fall inte längre några krav på att inhämta klartecken från myndigheter i förväg, endast krav på pass, resedokument och/eller identitetskort.⁷ Samtidigt opererar nu inte bara inhemska flygbolag utan även globala aktörer som Qatar Airways, Turkish Airlines och Royal Jordanian kontinuerligt på Damaskus.⁸

¹ Den här rapporten innehåller landinformation avsedd för Migrationsverkets rättsavdelning och handläggning av migrationsärenden. Utgiven av Nationella operativa avdelningen, Migrationsanalys – Migrationsverkets funktion för land- och omvärldsanalys. © Migrationsverket (Swedish Migration Agency), 2025. Publikationen kan laddas ner från <http://lifos.migrationsverket.se>

² Se vidare Migrationsanalys, Regimomstörtning och ny säkerhetsdynamik i Syrien, 2024-12-09, [url](#)

³ Se t.ex. Migrationsanalys, Syriens säkerhetsapparat, 2022-10-10, [url](#); Independent International Commission of Inquiry on the Syrian Arab Republic, "Web of Agony": Arbitrary Detention, Torture, and Ill-Treatment by former Government forces in the Syrian Arab Republic (Companion Report to A/HRC/46/55), 2025-01-27, [url](#)

⁴ Samtal med företrädare för Syriens ambassad i Stockholm, 2025-02-25; The Defense Post, Syria Leader Says 'Thousands' Joining New Army, 2025-02-10, [url](#)

⁵ Se t.ex. Aaron Y. Zelin, The Age of Political Jihadism: A Study of Hayat Tahrir al-Sham, 2022, [url](#); Center for Strategic & International Studies, Examining Extremism: Hayat Tahrir Al-Sham (HTS), 2023-08-03, [url](#); Syria Direct, Salvation Government, [url](#)

⁶ Se vidare New Lines Magazine, Syria's New Rulers Are Working To Unify Military Power: The country's future depends on balancing the need for central authority against the grievances of its many factions, 2025-02-25, [url](#); The Defense Post, Syria Leader Says 'Thousands' Joining New Army, 2025-02-10, [url](#)

⁷ Samtal med företrädare för Syriens ambassad i Stockholm, 2025-02-25.

⁸ Jfr t.ex. Flightradar 24, Damascus, Arrivals, [url](#); Damascus, Departures, [url](#)

Mot den bakgrunden bedömer också UNHCR att cirka 830 000 internflyktingar har återvänt till sina hemområden (9 februari), medan knappt 300 000 exilsyrier har återvänt (20 februari) från både grannländer (Turkiet, Libanon, Jordanien, Irak och Egypten) och länder utanför regionen.⁹

Utmaningar och frågetecken

Efter ett långt inbördeskrig och knappt tre månader efter regimen Assads fall kvarstår dock många väsentliga frågetecken kring vart landet är på väg politiskt, vad avser nationell säkerhet,¹⁰ territoriell integritet samt humanitär och socioekonomisk situation. Landet är fortfarande delat mellan olika inflytelsesfärer (se kartbild¹¹ nedan) både på regional och i många fall lokal nivå, med väpnade grupper och element som ofta agerar efter egen agenda.¹² Hotet från den s.k. Islamiska staten (IS) riskerar också att förstärkas i och med det maktvakuum som uppstått i delar av landet.¹³ När det gäller den humanitära och ekonomiska situationen är utmaningarna (mer nedan) av många skäl enorma.¹⁴

Den senaste veckans skakande händelseutveckling i kustområdena i västra Syrien, som bl.a. ser ut att ha resulterat i att hundratals civila, inklusive kvinnor och barn, fallit offer för hämndoperationer riktade mot alawiter efter sammandrabbningar mellan vad som beskrivs som Assadlojalister och HTS-ledda säkerhetsstyrkor,¹⁵ ökar redan befintliga spänningar i landet. Den visar också på hur skör situationen är för närvarande i Syrien, och hur snabbt landet riskerar att dras ner i hämnddrivna konflikter med sekteristisk prägel.¹⁶

Vidare pekar Syrienkännaren Rahaf Aldoughli¹⁷ (och fler med henne) på att en av de största utmaningarna ligger i att försöka integrera landets närmast otaliga [väpnade fraktioner](#) under en gemensam disciplinerad postrevolutionär armé. HTS-ledaren Ahmed Hussein al-Shara'a (tidigare nom de guerre, Abu Muhammed al-Jolani), tillika landets nyligen självutnämnde interimspresident,¹⁸ har hittills i princip

⁹ UNHCR Regional Flash Update #15 - Syria Situation Crisis (20 February 2025), 2025-02-21, [url](#)

¹⁰ Se t.ex. UNSC, Security Council Report, February Monthly Forecast, Middle East, Syria, 2025-01-30, [url](#); Mine Action AoR Syria, Unprecedented threat from explosive ordnance across Syria – MA AoR Situation Update No.1 (December 2024-January 2025), 2025-02-17, [url](#); International Crisis Group (ICG), Promoting a Stable, Peaceful Transition in Syria, 2025-01-30, [url](#); ETANA, Syria Update #17 - 8 February 2025, 2025-02-09, [url](#)

¹¹ Institute for the Study of War (ISW) och Critical Threats (CT), Interactive Map: Assessed Control of Terrain in Syria, 2025-02-26, [url](#); ISW, Iran Update, 2025-02-26, [url](#)

¹² Migrationsanalys kommentar; jfr New Lines Magazine, Syria's New Rulers Are Working To Unify Military Power: The country's future depends on balancing the need for central authority against the grievances of its many factions, 2025-02-25, [url](#); ICG, Promoting a Stable, Peaceful Transition in Syria, 2025-01-30, [url](#); ETANA, Syria Update #17 - 8 February 2025, 2025-02-09, [url](#)

¹³ Se t.ex. ISW/Critical Threats, The Islamic State's Global Long Game and Resurgence in Syria Poses an Evolved Threat to the West, 2025-01-09, [url](#)

¹⁴ Se t.ex. UNDP, The impact of the conflict in Syria: a devastated economy, pervasive poverty and a challenging road ahead to social and economic recovery, 2025-02-19, [url](#)

¹⁵ Se vidare AP, 2 days of clashes and revenge killings in Syria leave more than 1,000 people dead, 2025-03-08, [url](#); Syrian Observatory for Human Rights (SOHR), Daily death toll | 240 people killed on March 7 across Syria, 2025-03-07, [url](#); SOHR, Following arrival military reinforcement | Forces from Ministries of Defence and Interior begin to storm Al-Qardahah city, 2025-03-07, [url](#); SOHR, Security chaos | Nine people killed and injured in an attack on a village in Hama, 2025-03-07, [url](#)

¹⁶ Migrationsanalys kommentar.

¹⁷ Rahaf Aldoughli är assisterande professor vid Lancaster University (se vidare New Lines Magazine, Syria's New Rulers Are Working To Unify Military Power: The country's future depends on balancing the need for central authority against the grievances of its many factions, 2025-02-25, [url](#)).

¹⁸ ETANA, Syria Update #17 - 8 February 2025, 2025-02-09, [url](#)

lyckats införliva de mindre väldisciplinerade Turkietstödda väpnade oppositionsfraktionerna i norra delarna av landet (SNA¹⁹) och därmed även vända många av sina tidigare fiender till allierade. Han förefaller dock inte ha dem under full kontroll,²⁰ och har heller ännu inte lyckats vinna över ett par av landets mäktigaste aktörer. De södra delarna av landet står fortfarande under starkt inflytande av fraktioner under befäl av Ahmad al-Ouda, bl.a. uppbackad av Förenade Arabemiraten och Ryssland,²¹ samtidigt som druserna i Suweida utmanar Al-Shara'a uppmaning till full integrering i den nya försvarsmakten.²² Vidare kontrolleras nordost-ost till dags dato²³ i hög grad av de kurdledda Syrian Democratic Forces (SDF). Utan dessa aktörer är det högst osäkert om al-Shara'a kan bygga en nationell armé som inte riskerar att falla samman och återgå till inbördeskrig. Samtidigt finns redan stora frågor kring integrationen av de fraktioner som officiellt redan har accepterat att slås samman under ett nyetablerat försvarsdepartement.²⁴

Politiska tendenser m.m.

Kort efter att man hade intagit Damaskus satte företrädare för HTS samman en provisorisk regering som utgörs av personer som nyss haft liknande positioner i den tidigare Idlib-baserade HTS-konstruktionen Syrian Salvation Government.²⁵ D.v.s. en ministär som i grunden präglas av en strängt konservativ islamistisk ideologi, vilket oroar många syrier.²⁶ Med tiden har därför också oppositionen mot landets nyss självutnämnde interimspresident, Ahmed al-Shara'a, samt risken för att ännu en totalitär regim tar landet i besittning börjat göra sig mer gällande.²⁷ Även om antalet incidenter med inslag av hämnd eller kollektiv bestraffning – (obs!) tills förra veckan – har varit något mindre frekvent förekommande än vad som kanske var väntat, så har många som tillhör minoritetssamfund – inte minst just alawiter,²⁸ men även ismailiter, kristna,²⁹ kurder och druser – uttryckt stark oro för framtiden och att de inte är övertygade om utlovad inkludering.³⁰ Vidare finns t.ex. en rad frågetecken rörande kvinnors kommande situation i landet. Bl.a. har en nyss utbytt talesperson för HTS förespråkat att inskränka kvinnors politiska roll, och uttalat att

¹⁹ Se vidare EUAA, Country Guidance Syria 2024, 3. Actors of persecution or serious harm, 3.4. Anti-government armed groups, The Syrian National Army (SNA), [url](#)

²⁰ Migrationsanalys kommentar.

²¹ New Lines Magazine, Syria's New Rulers Are Working To Unify Military Power: The country's future depends on balancing the need for central authority against the grievances of its many factions, 2025-02-25, [url](#)

²² Al-Monitor, Israel exploits divisions as Syria's new leaders convene national dialogue without Kurds, 2025-02-24, [url](#)

²³ På längre sikt kanske delvis beroende på vad som sker efter att PKK-ledaren Abdullah Öcalan nu manar "alla grupper att lägga ner sina vapen och upplösa sig själva" (AP, Kurdish leader Öcalan issues message from prison, urging PKK to disarm to make peace with Turkey, 2025-02-07; Al-Monitor, End of an era? PKK leader Öcalan orders militants to end war with Turkey, 'dissolve', 2025-02-27, [url](#)). Enligt uppgift från SDF-/YPG-ledaren Mazloum Abdi samma dag ska Öcalans uttalanden inte tolkas till att även omfatta Syrien (Reuters, SDF chief says PKK disarmament call not related to us in Syria', 2025-02-27, [url](#); Wladimir van Wilgenburg/X).

²⁴ Se vidare New Lines Magazine, Syria's New Rulers Are Working To Unify Military Power: The country's future depends on balancing the need for central authority against the grievances of its many factions, 2025-02-25, [url](#)

²⁵ Se vidare, en rad artiklar via Syria Direct, Salvation Government, [url](#)

²⁶ ICG, Promoting a Stable, Peaceful Transition in Syria, 2025-01-30, [url](#)

²⁷ Jfr t.ex. Al-Monitor, Opponents of Syria's new government meet in Geneva, criticize Sharaa: What we know, 2025-02-19, [url](#)

²⁸ Se vidare New Lines Magazine, The Challenges Facing Syria's Alawites, 2025-01-13, [url](#)

²⁹ Se vidare Al-Monitor, Christians in Syria hopeful but wary of Sharaa's intentions, 2025-02-26, [url](#)

³⁰ AP, Syria's national dialogue conference held as the battered country seeks to rebuild, 2025-02-25, [url](#)

kvinnor t.ex. inte lämpar sig för att tjänstgöra som domare. Det har också funnits oro för att landets nuvarande interimjustitieminister är en person som år 2015 ansvarade för avrättningen av två kvinnor i Idlib på basis av anklagelser om prostitution.³¹

Parallellt har al-Shara'a genomfört en lång rad lyckade möten såväl utrikes som inrikes med centrala regionala aktörer som Saudiarabien, Turkiet, Qatar och Jordanien (jämför Arabförbundet), samt en rad företrädare för Europa och USA.³² Vidare hölls den 25 februari slutligen en av HTS tidigare utlovad nationell dialogkonferens i Damaskus (och online) för att tala om övergångsrättvisa (transitional justice), försoning, ett nytt konstitutionellt ramverk, individens frihet och mänskliga rättigheter, civila samhället och ekonomi, samt att staka ut vägen för en ny övergångsregering etc. Inbjudnings- och deltagarlistan var mycket bred,³³ men innehöll t.ex. ingen representation från SDF eller den s.k. Autonoma administrationen över norra och nordöstra Syrien (AANES).³⁴ Även andra syriska aktörer som delvis bedömts ha en separatistisk agenda (varav en del företrädare för vissa drusiska grupper från Suweida) uteblev, men organisatörerna hävdar att "alla" landets samhällen och intressen hade bjudits in, och att t.ex. kvinnor och företrädare för samtliga religiösa grupper deltog i konferensen.³⁵ Noteras bör att en rad kvinnliga deltagare som intervjuats av Syria Direct framhåller dels att kvinnors roll i samhället var tydligt frånvarande från de rekommendationer som hade identifierats i förberedande diskussioner inför konferensen, dels att kvinnor var klart underrepresenterade på själva konferensen.³⁶

Aktuella säkerhetstrender

Avseende grundläggande säkerhet för den civila allmänheten, kan inledningsvis noteras att cirka 14 år av konflikt medfört ett allvarligt hot från olika former av landminor och andra explosiva "krigsrester", inklusive diverse s.k. improviserade explosiva anordningar, som finns efterlämnade på allt från åkrar, vägar och broar till sjukhusområden, skolor och bostadsområden i stora delar av landet. När nu också fler människor börjar röra sig över tidigare frontlinjer mellan olika områden, ökar riskerna markant. Under perioden december 2024–januari 2025 registrerades minst 208 sådana incidenter som dödade totalt 157 personer och skadade 279, enligt expertis inom det internationella humanitära klustret.³⁷

Vidare ligger den allmänna säkerhetsutvecklingen som ett orosmoln över landet, inte minst med hänsyn till tusentals medlemmar av den fallna regimens armé och säkerhetsapparat. Män som nu i många fall är arbetslösa men fortfarande

³¹ ICG, Promoting a Stable, Peaceful Transition in Syria, 2025-01-30, [url](#)

³² Al-Monitor, Jordan's king hosts Sharaa amid Israeli escalation in Syria, 2025-02-26, [url](#); UNSC, Security Council Report, February Monthly Forecast, Middle East, Syria, 2025-01-30, [url](#); ETANA, Syria Update #17 - 8 February 2025, 2025-02-09, [url](#)

³³ Syria Direct, Women delegates weigh in on Syria's national dialogue conference, 2025-02-27, [url](#); AP, Syria's national dialogue conference held as the battered country seeks to rebuild, 2025-02-25, [url](#)

³⁴ Al-Monitor, Squeezed between Turkey and Sharaa, Syria's Kurds face stark choices, 2025-02-13, [url](#); Al-Monitor, Syria's national dialogue conference calls for reforms, constitutional draft, 2025-02-25, [url](#); K24, The AANES Rejects Syrian National Dialogue Conference, [url](#)

³⁵ AP, Syria's national dialogue conference held as the battered country seeks to rebuild, 2025-02-25, [url](#)

³⁶ Syria Direct, Women delegates weigh in on Syria's national dialogue conference, 2025-02-27, [url](#)

³⁷ Mine Action AoR Syria, Unprecedented threat from explosive ordnance across Syria – MA AoR Situation Update No.1 (December 2024-January 2025), 2025-02-17, [url](#)

beväpnade, alternativt snabbt kan skaffa sig vapen då de ser sig nödgade att skydda sig själva. ”I ett land som precis börjat ta sig ur ett drygt decennium av inbördeskrig, kan vägen från självförsvar till uppror bli kort och katastrofal”, enligt International Crisis Group m.fl.³⁸ Annars kan grovt sett sägas att säkerhetsläget i Damaskus för närvarande bedöms vara acceptabelt.³⁹ Utanför Damaskus har dock mindre disciplinerade väpnade fraktioner och individer börjat utnyttja det maktvakuum som uppstår där utsträckta HTS-ledda styrkor inte alltid patrullerar, för våldsutövning, plundring och annan kriminell verksamhet.⁴⁰

Centrala och västra Syrien

I centrala (Hama och Homs) och västra Syrien (Latakiah och Tartous) har det under en längre tid bl.a. förekommit att väpnade element attackerat individer som de förknippar med den tidigare regimen, varav en del alawiter eller tillhörande andra minoritetsgrupper, vilket har förstärkt upplevelsen hos dessa grupper att de står under attack.⁴¹ Kanske särskilt hos alawiterna, varför också många av dem, särskilt i bergsområdena i väster, vägrat att låta sig avväpnas till HTS säkerhetsstyrkor (General Security Forces) så länge andra fraktioner i landet fortfarande utgör ett hot och tillåts bära vapen. Likartade resonemang finns även hos druserna i södra Syrien, främst i Suweida.⁴² Det har också förekommit att väpnade grupper med koppling till den tidigare regimen har gått till attack mot HTS-ledda säkerhetsstyrkor, både som svar på arresteringsförsök och i många fall mer oprovocerat.⁴³ Enligt uppgift från Syria Weekly ska Assadlojalister ha attackerat interimssäkerhetsstyrkor vid sammanlagt 32 tillfällen i Latakiah, Tartous, Hama, Homs och Rif Dimashq under januari–februari 2025. Minst 15 dödsoffer ska ha krävts i de sammanhangen.⁴⁴

Den senaste veckan (främst med start den 6 mars) har i synnerhet områden kring Latakiah, Tartous och Homs i västra Syrien drabbats av en mycket allvarlig våldsspiral som bl.a. ser ut att ha resulterat i att hundratals civila, inklusive kvinnor och barn, fallit offer för sekteristiska hämndoperationer mot alawiter efter dödliga sammandrabbningar mellan väpnade Assadlojalister och HTS-ledda säkerhetsstyrkor.⁴⁵ Denna serie incidenter uppges ha haft sin upprinnelse i att säkerhetsstyrkor försökte genomföra en arresteringsoperation mot en efterlyst Assadlojalist i al-Dali nära Jableh men hamnade i bakhåll i närheten av grannbyn Beit Ana. Händelserna följdes nära nog simultant av omfattande attacker mot säkerhetsstyrkor på en rad andra platser i Latakiah, Tartous och Homs, med många dödsoffer bland säkerhetsstyrkorna som följd. Som respons ska HTS-ledda myndigheter i Damaskus ha

³⁸ ICG, Promoting a Stable, Peaceful Transition in Syria, 2025-01-30, [url](#); jfr ETANA, Syria Update #17 - 8 February 2025, 2025-02-09, [url](#); UNSC, Security Council Report, February Monthly Forecast, Middle East, Syria, 2025-01-30, [url](#)

³⁹ ICG, Promoting a Stable, Peaceful Transition in Syria, 2025-01-30, [url](#)

⁴⁰ ETANA, Syria Update #17 - 8 February 2025, 2025-02-09, [url](#); ICG, Promoting a Stable, Peaceful Transition in Syria, 2025-01-30, [url](#)

⁴¹ ICG, Promoting a Stable, Peaceful Transition in Syria, 2025-01-30, [url](#)

⁴² New Lines Magazine, The Challenges Facing Syria's Alawites, 2025-01-13, [url](#)

⁴³ En rad trädar av Cédric Labrousse/X; Qalaat Al Mudiq/X; Jenan Moussa/X; Eva J. Koulouriotis/X.

⁴⁴ Syria Weekly/Charles Lister/X, 2025-02-27.

⁴⁵ Se vidare AP, 2 days of clashes and revenge killings in Syria leave more than 1,000 people dead, 2025-03-08, [url](#); SOHR, Daily death toll | 240 people killed on March 7 across Syria, 2025-03-07, [url](#); SOHR, Following arrival military reinforcement | Forces from Ministries of Defence and Interior begin to storm Al-Qardahah city, 2025-03-07, [url](#); SOHR, Security chaos | Nine people killed and injured in an attack on a village in Hama, 2025-03-07, [url](#)

sänt förstärkningar till regionen parallellt med att inofficiella uppmaningar till mobilisering ska ha cirkulerats av obehöriga, vilket samtidigt ska ha lett till att en rad mindre veldisciplinerade miliser också anslöt från Idlib, Aleppo och Hama samt lokalt. Operationen ska sedermera ha urtat i en serie allvarliga attacker, inklusive summariska avrättningar och masskjutningar, bränder och plundring, mot civila i minst 29 städer och byar i västra Syrien.⁴⁶ Det finns uppgifter som indikerar att en del HTS-lierade utländska jihadistiska och element ur Turkietstödda väpnade oppositionsfraktioner från norra delarna av landet (f.d. SNA⁴⁷) stått för en betydande del av de övergrepp som begåtts mot civila i Latakiah och Tartous i dagarna. Bilden och omfattningen av vad som faktiskt hänt och fortfarande händer i regionen är dock ännu inte klarlagd, men ger redan efterverkningar och spänningar i hela landet.⁴⁸ I skrivande stund är situationen fortsatt mycket volatil då den övergripande operationen fortsätter, enligt uppgift bl.a. i syfte att driva ut kvarvarande väpnade Assadlojalistiska grupper från Latakia och Tartous landsbygd. Under tiden uppges civila som befinner sig i dessa områden vädja om hjälp.⁴⁹

Nordöstra–östra Syrien

Samtidigt har landets nordöstra delar destabiliserats påtagligt efter en rad attacker mot SDF-kontrollerade områden – inklusive Manbijenklaven i norr och positioner längre söderut längs Eufrat, bl.a. kring Tishreendammen öster om Aleppo – utförda av Turkietstödda grupper de senaste månaderna. Flera städer och byar har erövrats och återerövrats, vilket också medfört omfattande fördrivning i regionen. Eventuell fortsatt eskalering längs dessa frontlinjer riskerar att leda till ytterligare fördrivning av civila. Samtidigt skapar det osäkerhet kring SDF:s långsiktiga kapacitet att trycka tillbaka IS i regionen och att ansvara för de förvarsfaciliteter som håller IS-medlemmar och deras anhöriga (inklusive cirka 50 000 personer i al-Hol-lägre).⁵⁰

Trots en tid av avspänning i samband med att där hölls en ”segerkonferens” i Damaskus i början av februari, har strider mellan Turkietstödda grupper och SDF återupptagits, bl.a. i Tal Abyadområdet i Raqqah. Frontlinjerna förefaller dock inte ha rört sig nämnvärt där. Samtidigt har turkiska flygattacker också bl.a. utförts mot SDF-positioner i östra Aleppo, inklusive Tal al-Shuyoukh och kring Tishreendammen, vid Habel al-Shuyoukh och byn Ashma nära Kobane/Ain al-Arab i februari.⁵¹ Vidare dödades minst 20 personer, varav ett stort antal kvinnor på väg till jordbruksarbete, i en större bilbombsattack i centrala Manbij city. Attacken följdes även av andra bombattentat i Manbij. Ingen har tagit på sig ansvaret för dessa attentat, men Damaskus anklagar SDF. Mot denna bakgrund och den diskussion som har pågått i USA om att på sikt eventuellt dra tillbaka amerikansk trupp från

⁴⁶ Civil Peace Group – Seen, 2025-03-08/Wladimir van Wilgenburg/X; jfr även Enab Baladi, Clashes and airstrikes: What's happening in Latakia, 2025-02-06, [url](#); AP, Assad loyalists kill at least 13 police officers in ambush on Syrian forces in coastal town, 2025-02-07, [url](#) samt X-trådar av Cédric Labrousse, [url](#), Jenan Moussa, Aaron Y. Zelin, Aymenn J Al-Tamimi, Gregory Waters, Qalaat Al Mudiq.

⁴⁷ Se vidare EUAA, The Syrian National Army (SNA), [url](#)

⁴⁸ Migrationsanalys kommentar; jfr t.ex. trådar av Cédric Labrousse/X; Alberto Miguel Fernandez/X

⁴⁹ Se vidare SOHR, Amid distress calls by civilians | Areas in Tartous and Latakia countryside come under attack by drones and artillery shells, 2025-03-09, [url](#)

⁵⁰ Jfr ICG, Promoting a Stable, Peaceful Transition in Syria, 2025-01-30, [url](#)

⁵¹ ETANA, Syria Update #17 - 8 February 2025, 2025-02-09, [url](#)

området, har AANES initierat s.k. allmän mobilisering.⁵² Samtidigt fortgår samtal mellan Damaskus och SDF om potentiell framtida integrering.⁵³

Som respons på uppmaningen i februari från den fängslade PKK-ledaren, Abdullah Öcalan, att upplösa PKK och att ”alla grupper ska lägga ner sina vapen”, framhåller SDF-/YPG-ledaren Mazloum Abdi (Kobane) att den inte har någon omedelbar påverkan på SDF i Syrien.⁵⁴ Den senaste veckans händelseutveckling i västra Syrien, där av allt att döma element ur Turkietstödda fraktioner⁵⁵ som tidigare stritt mot SDF stått för delar av brutaliteten, lär inte heller påskynda SDF:s vilja att avhända sig kontrollen över sina väpnade styrkor eller vapenarsenal.⁵⁶

Under februari och mars har Turkiet också anfallit flera SDF-ställningar i Deir ez-Zour, bl.a. mot SDF:s militärakademi, underrättelsetjänst och vägspärrar djupt inne i SDF-kontrollerat område. Det har inte tidigare skett i samband med nu pågående eskalering mellan Turkiet och SDF. Vidare har också SDF-ställningar norr om Deir ez-Zour och norr om Qamishli attackerats, medan Turkiet och Turkietstödda grupper också har fortsatt att attackera ställningar nära Tishreendammen, och i Ain Issa- och Tal Abyad-områdena norr om Raqqa.⁵⁷ De Turkietledda attackerna fortsätter i skrivande stund, bl.a. på landsbygden i Raqqa och i Ain al-Arab (Kobane) samt kring Tishreendammen.⁵⁸

Södra delarna av landet

Samtidigt är situationen i landets södra delar också mycket komplicerad, med fraktioner i Dara'a och Suweida som hittills visat begränsat intresse av att integreras i det nya HTS-ledda försvarsdepartementets nationella armé. Här ingår Ahmed al-Oudas fraktioner i Dara'a (med stöd av Förenade arabemiraten och Ryssland) som tidigare genomgått s.k. försoningsprocesser visavi regimen Assad, men också drusiska miliser som Rijal al-Karama. I sammanhanget har bl.a. den inflytelserike drusledaren Sheikh Hikmat al-Hijri understrukt att de drusiska fraktionerna inte kommer att låta sig avväpnas utan försäkrar om politisk representation och skydd mot externa hot som IS.⁵⁹ Den 24 februari fick emellertid al-Shara'a besök av en drusisk delegation av milisledare som uttryckte intresse av samarbete och koordinering i säkerhetsfrågor, och diskuterade etablering av en militär division i södra Syrien bestående av drusiska soldater. Förmodligen diskuterades även det nyligen etablerade Suweida Military Council, skapat av en grupp drusiska milismän som tidigare samarbetat med regimen Assad, men som nu söker organisera lokala väpnade grupper under ett kommando att integreras i den nya nationella armén. Rådet

⁵² ETANA, Syria Update #17 - 8 February 2025, 2025-02-09, [url](#)

⁵³ Se vidare UNSC, Security Council Report, February Monthly Forecast, Middle East, Syria, 2025-01-30, [url](#); New Lines Magazine, The Challenges Facing Syria's Alawites, 2025-01-13, [url](#)

⁵⁴ AP, Kurdish leader Ocalan issues message from prison, urging PKK to disarm to make peace with Turkey, 2025-02-07; Al-Monitor, End of an era? PKK leader Ocalan orders militants to end war with Turkey, 'dissolve', 2025-02-27, [url](#); Reuters, SDF chief says PKK disarmament call not related to us in Syria, 2025-02-27, [url](#); Wladimir van Wilgenburg/X, Middle East Monitor, SDF chief says PKK disarmament call 'not related to us in Syria, 2025-02-28, [url](#)

⁵⁵ Se vidare EUAA, The Syrian National Army (SNA), [url](#)

⁵⁶ Migrationsanalys kommentar.

⁵⁷ ISW, Iran Update, 2025-02-26, [url](#)

⁵⁸ SOHR, Military escalation | Turkish forces and their factions shell countryside of Al-Raqqa and Ain Al-Arab (Kobani), 2025-03-07, [url](#); SOHR, Amid Turkish bombardment on Teshreen dam | Member of pro-Turkey factions killed and others injured in attack by drone of SDF, 2025-03-07, [url](#)

⁵⁹ New Lines Magazine, The Challenges Facing Syria's Alawites, 2025-01-13, [url](#)

förkastas dock som icke-representativt av Sheikh Hikmat al Hijri.⁶⁰ Den senaste veckans händelseutveckling i västra Syrien lär inte heller påskynda drusernas vilja att avhända sig kontrollen över sina väpnade styrkor eller vapenarsenal.⁶¹

Vidare har Israel efter regimen Assads fall utfört hundratals flygattacker mot flygbaser, ammunitionsdepåer, militär materiel och vissa styrkor lojala med den nya regimen i Damaskus. Därefter har den israeliska försvarsmakten också gått in med markstyrkor djupare på Golanhöjderna och längre in i Quneitra på syriskt territorium.⁶² De senaste månaderna har Israel utfört över 500 flygattacker i södra Syrien, främst i Dara'a och Damaskus, längs den libanesiska gränsen samt mot en flygbas i Suweida, i syfte att slå ut vapendepåer, Hizbollahpositioner eller leveranser etc.⁶³ Israel har också uttalat att man har för avsikt att hindra den HTS-ledda övergångsregeringen i Damaskus från att etablera kontroll över södra Syrien, som enligt Israel istället ska förbli en "demilitariserad zon". Vidare har det israeliska flygvapnet utfört en serie attacker mot diverse militära mål i Rif Dimashq, bl.a. al-Kiswah strax söder om Damaskus, samt en rad andra militärbaser i Dara'a och Quneitra.⁶⁴ Sammantaget har spänningarna i södern ökat, vilket också skapat extra utmaningar för det nya syriska försvarsdepartementet.⁶⁵ Situationen har inte heller underlättats av israeliska utfästelser om beredskap att gå hela vägen in och "skydda" landets drusiska minoritet i Jaramana, Damascus...⁶⁶

Visualisering av territoriell dominans, februari 2025

Närmast nedan återfinns en grovt förenklad kartbild över den territoriella dominansen i landet i slutet av februari 2025, d.v.s. var några av de mest betydande aktörerna – däribland HTS (brunt), Turkiet (gult), SDF (lila) och Israel – befinner sig och utövar olika nivåer av kontroll i nuläget. Inom respektive område återfinns i realiteten också andra väpnade element som i många fall agerar efter egen agenda,⁶⁷ vilket inte minst de senaste dagarnas utveckling i kustområdena visar. Bland dem ingår också sunniarabiska fraktioner under ledning av Ahmad al-Ouda i Dara'a och Quneitra respektive drusiska fraktioner i Suweida (rödbruna områden) i söder, jämte IS, som visserligen har lättast att röra sig i mer perifera (grå) områden, men opererar i cellformat i många delar av landet. Det finns nu också farhågor att de ska lyckas nyttja det maktvakuum som uppstår på vissa håll i landet efter regimen

⁶⁰ ISW, Iran Update, 2025-02-26, [url](#)

⁶¹ Migrationsanalys kommentar.

⁶² UNSC, Security Council Report, February Monthly Forecast, Middle East, Syria, 2025-01-30, [url](#); ETANA, Syria Update #17 - 8 February 2025, 2025-02-09, [url](#)

⁶³ New Lines Magazine, The Challenges Facing Syria's Alawites, 2025-01-13, [url](#)

⁶⁴ Se vidare ISW, Iran Update, 2025-02-26, [url](#)

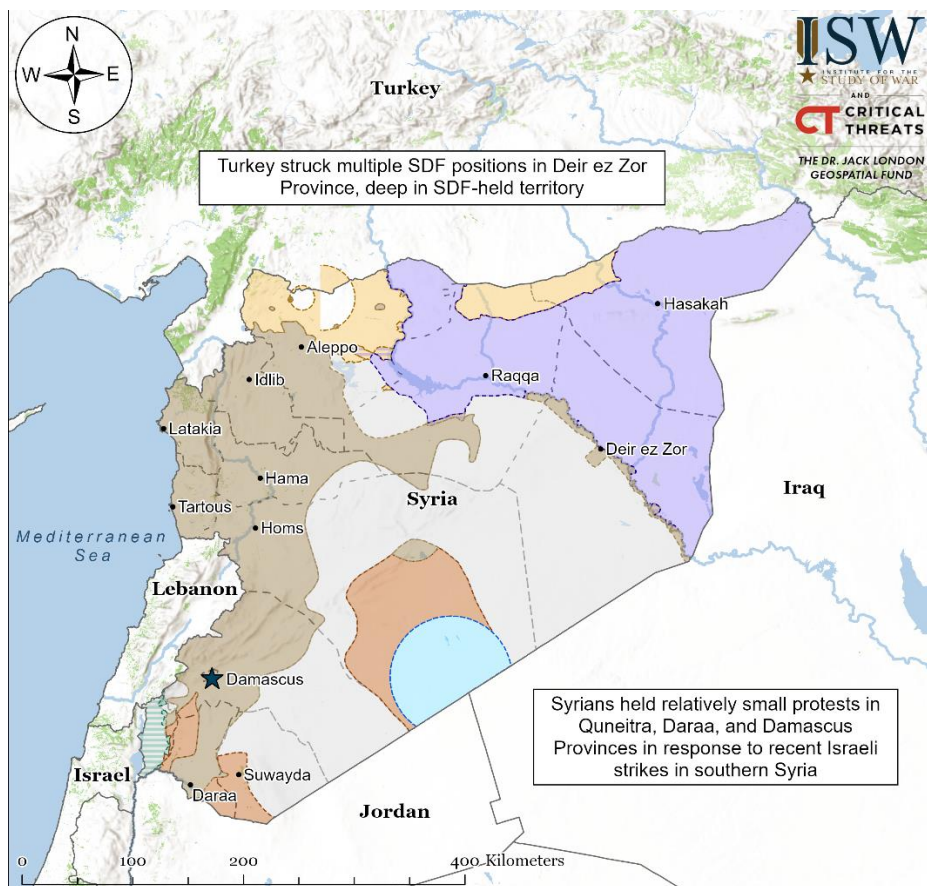
⁶⁵ New Lines Magazine, The Challenges Facing Syria's Alawites, 2025-01-13, [url](#)

⁶⁶ Se vidare Haaretz, 'We didn't ask for help': Syrian Druze reject Netanyahu's interference in domestic affairs, 2025-03-03, [url](#)

⁶⁷ Migrationsanalys kommentar; jfr New Lines Magazine, Syria's New Rulers Are Working To Unify Military Power: The country's future depends on balancing the need for central authority against the grievances of its many factions, 2025-02-25, [url](#); ICG, Promoting a Stable, Peaceful Transition in Syria, 2025-01-30, [url](#); ETANA, Syria Update #17 - 8 February 2025, 2025-02-09, [url](#)

Assads fall.⁶⁸ För ett par veckor sedan rapporteras t.ex. att IS genomfört husräder och kidnappat invånare i Palmyra.⁶⁹

Karta: Förenklad bild över territoriell dominans i Syrien, februari 2025



Källa: Institute for the Study of War & Critical Threats⁷⁰

Humanitära och ekonomiska utmaningar

Sist men definitivt inte minst står det nya ledarskapet inför enorma humanitära och ekonomiska utmaningar. Nära 618 000 personer har dödats och 113 000 försvunnit. Många liv har gått förlorade p.g.a. hälso- och sjukvårdens förstörelse och kollaps. Motsvarande cirka 800 miljarder dollar av landets bruttonationalprodukt har gått förlorad. 90 procent av landets invånare lever i fattigdom, 66 procent i extrem fattigdom. Samtidigt har stora delar av landets infrastruktur raserats,⁷¹ medan annan infrastruktur och fastigheter etc. är svårtillgängliga p.g.a. stora mängder landminor

⁶⁸ Se vidare ISW/Critical Threats, The Islamic State's Global Long Game and Resurgence in Syria Poses an Evolved Threat to the West, 2025-01-09, [url](#); jfr t.ex. UNSC, Security Council Report, Counter-Terrorism: Briefing on the Secretary-General's Strategic-Level Report on ISIL/Da'esh, 2025-02-07, [url](#)

⁶⁹ North press agency, ISIS militants raid houses in Syria's Palmyra, kidnap resident, 2025-02-27 [url](#); Aron Y. Zelin/X.

⁷⁰ ISW & CT, Interactive Map: Assessed Control of Terrain in Syria, 2025-02-26, [url](#); ISW, Iran Update, 2025-02-26, [url](#)

⁷¹ UNDP, The impact of the conflict in Syria: a devastated economy, pervasive poverty and a challenging road ahead to social and economic recovery, 2025-02-19, [url](#)

och andra former av explosiva ”krigsrester”.⁷² Det nationella elnätets kapacitet har reducerats till mindre än en fjärdedel, och energiproduktionen har fallit med cirka 80 procent. Cirka en tredjedel av alla bostäder har antingen förstörts eller skadats allvarligt. Cirka 5,7 miljoner människor saknar därför eget boende, medan hälften av landets vattenreningsverk och avloppssystem är ur funktion, varför hälften av befolkningen saknar tillgång till rent vatten. 40–50 procent av landets barn i åldrarna 6 till 15 år går inte i skolan. Sammantaget är landet i oerhört stort behov av bistånd,⁷³ men lider fortfarande av omfattande sanktioner införda av bl.a. USA och EU som till dags dato fortfarande står i vägen för möjligheten till en snabb återhämtning.⁷⁴

Migrationsanalys fortsätter att följa utvecklingen i Syrien mycket noga, och återkommer i närtid även med mer ingående rapportering sammanställd i samarbete med EUAA-kretsen.

⁷² Se vidare Mine Action AoR Syria, Unprecedented threat from explosive ordnance across Syria – MA AoR Situation Update No.1 (December 2024-January 2025), 2025-02-17, [url](#)

⁷³ UNDP, The impact of the conflict in Syria: a devastated economy, pervasive poverty and a challenging road ahead to social and economic recovery, 2025-02-19, [url](#)

⁷⁴ Se vidare ICG, Promoting a Stable, Peaceful Transition in Syria, 2025-01-30, [url](#)

MIGRATIONSVERKETS FUNKTION FÖR LAND- OCH OMVÄRLDSANALYS

Den 1 maj 2019 inrättade Migrationsverket en ny funktion för land- och omvärldsanalys. Funktionen benämns Migrationsanalys och finns inom Migrationsverkets Nationella operativa avdelning.